
– Unikt å forebygge arbeidsrelaterte helseplager

AKTUELT I FORENINGEN

ELLEN JUUL ANDERSEN

Ellen.juul.andersen@legeforeningen.no

Samfunnspolitisk avdeling

– Arbeidsmedisin har både bredde og dybde nok til å være utfordrende og interessant for leger, sier leder i Norsk forening for arbeidsmedisin (NFAM), Laila Torp.

I BEDRIFTEN: Laila Torp (bildet) er bedriftslege og ser daglig nytten av arbeidet til Norsk forening for arbeidsmedisin. Foto: Anders Magnusson

– Det å få kjennskap til yrker og mulighet til å påvirke og veilede for å forebygge arbeidsrelaterte helseplager, er unikt. Som bedriftslege erfarer jeg hvor viktig og nyttig arbeidet vårt er, sier hun.

NFAM er en fagmedisinsk forening for leger i spesialiteten arbeidsmedisin. De er en liten faggruppe og har felles styre med Norsk arbeidsmedisinsk forening – Namf. Foreningene har felles satsingsområder. Ett av disse er å styrke bedriftshelsetjenesten og arbeidsmedisinerens rolle. De mener at en godkjent bedriftshelsetjeneste skal ha en lege som er spesialist eller i spesialisering i arbeidsmedisin i 100 prosent stilling, og at denne legen må sitte i ledelsen i alle bedriftshelsetjenester. Videre er de opptatt av å jobbe for innføring av offentlig refusjon for arbeidsmedisinske tjenester.

– I Norge er vi vant med at helsetjenester i stor grad er offentlig finansiert. Bedriftshelsetjenesten har ingen offentlige tilskudd. Flere virksomheter mener det blir dyrt å kjøpe gode bedriftshelsetjenester, som de i tillegg er pålagt av myndighetene å ha. Med refusjon fra det offentlige vil vi se økt bruk av arbeidsmedisinske tjenester, og dermed redusert antall skader, arbeidsrelaterte sykdommer og sykefravær, sier Laila Torp og legger til:

– Det er langt billigere å forebygge enn å behandle. Vi mener alle arbeidstakere har behov for og nytte av bedriftshelsetjenesten. Kravene til en god tjeneste må være regulert og under godkjenning som i dag.

Kunnskapen kan brukes mer

Arbeidsmedisinere har kunnskap og erfaring innenfor flere områder som kan utnyttes bedre enn i dag, påpeker Torp. Ikke minst innen nærværs- og sykefraværsarbeidet, hvor de er en nyttig bro mellom behandlende lege, arbeidstaker og arbeidsgiver.

– Her kan vi med vår kompetanse gi gode råd for kortvarig tilrettelegging og mulige endringer på sikt, sier Torp.

– Jeg vil også understreke at vi betjener mange helseforetak, men ser at utnyttelsen av det arbeidsmedisinske faget ikke alltid er optimalt. Det er viktig også for leger å ha god bistand fra spesialister i arbeidsmedisin ved helseutfordringer i eget arbeidsmiljø.

Hun forklarer at arbeidsmiljøet og arbeidshverdagene har endret seg fra prosessindustri til kunnskapsbedrifter. Her blir psykososialt og organisatorisk arbeidsmiljø av betydning, da lette psykiske plager gir mange sykmeldinger. Arbeidsmedisineren er viktig som bidragsyter med egen kunnskap og i tverrfaglig samarbeid med andre faggrupper i bedriftshelsetjenesten.

– Digitalisering og utvikling for eksempel innen nanoteknologi gir nye arbeidsmedisinske utfordringer, noe vi jobber med å være i forkant av. Det foregår stadig forskning på mange arbeidsmedisinske felt, og vi oppfordrer våre medlemmer til å delta aktivt i forskningsarbeid, sier hun.

Styrke arbeidsmedisinens rolle

Foreningen ser det som viktig å opprettholde og styrke finansieringen av de arbeidsmedisinske avdelingene og å få flere arbeidsmedisinske stillinger i offentlig sektor, som Arbeidstilsynet, NAV og Kreftregisteret.

– Å fremme spesialiteten arbeidsmedisin er viktig for utviklingen av arbeidslivet, understreker Torp.

Foreningene arbeider derfor aktivt for å følge opp og påvirke innholdet i ny spesialistutdanning. For dem er det viktig at alle arbeidsmedisinere samles om kjerneområdene, uavhengig av om man jobber i institusjon eller i bedriftshelsetjenesten.

– Vi ønsker å opprettholde og styrke utdanningskapasiteten i de arbeidsmedisinske avdelingene. Vi vil synliggjøre arbeidsmedisinerens rolle overfor helsemyndigheter og arbeidsmyndigheter. Vi jobber for å styrke undervisningen i arbeidsmedisin ved universitetene. Ikke minst er det viktig å få på plass offentlig finansiering av veiledning av leger som er under spesialisering i arbeidsmedisin. Her ser vi spesielt utfordringer i bedriftshelsetjenesten hvor markedskreftene bestemmer mye. Vi forutsetter at myndighetene finner gode løsninger slik at vi sikrer godt utdannede arbeidsmedisinere også i fremtiden, sier lederen. Hun legger til:

–Vårt tidsskrift Ramazzini formidler kunnskap for godt samarbeid med andre leger. Det er de samme menneskene vi jobber for, enten de er arbeidstakere, brukere eller pasienter.

Publisert: 27. mai 2019. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. mars 2026.